

Nr 75.

Ankom till riksdagens kansli den 9 juni 1921 kl. 1 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till kungörelse med allmänna grunder för dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst jämte i ämnet väckta motioner, allt i vad rör jordbruksärenden.

(1:a avd.)

Sedan Kungl. Maj:t i den till riksdagen den 7 januari 1921 avlåtna propositionen, nr 2, med förslag till tilläggsstat för år 1921 föreslagit riksdagen att i avbidan på den proposition i ämnet, som kunde bli riksdagen förelagd, till täckande av kostnader för dyrtidstillägg under år 1921 åt tjänstemän och betjante i de till jordbruksdepartementet hörande ämbetsverk och kårer å tilläggsstat för år 1921 beräkna ett anslag av 4,000,000 kronor, har Kungl. Maj:t i en till riksdagen den 18 mars 1921 avlåten proposition nr 326, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att godkänna propositionen bilagt förslag till kungörelse med allmänna grunder för dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst.

Ifrågavarande proposition, vilken hänvisats i vad den angår pensions- och indragningsstaterna till bankoutskottet och såvitt den rör jordbruksärenden till jordbruksutskottet, har i övrigt hänvisats till statsutskottet.

Beträffande utredningen i ämnet får utskottet hänvisa till åberopade statsrådsprotokollet.

Bihang till riksdagens protokoll 1921. 10 saml. 43 häft. (Nr 75—76.)

Motioner.

I detta sammanhang har utskottet till behandling förehåft följande inom riksdagen väckta, i vad de röra jordbruksärenden till jordbruksutskottet hänvisade motioner, nämligen:

1) Nr 213 i första kammaren av herrar *Julin* och *Thulin*, vari hemställts att riksdagen i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 326 ville förklara sig vidhålla sina år 1920 fattade beslut angående grunderna för dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst och allenast medgiva för vissa tjänstemannagrupper de ändringar däri, som kunna betingas av att dessa grupper under år 1921 erhållit eller erhålla sina avlöningsstater definitivt reglerade.

2) Nr 315 i andra kammaren av herr *Lindström* i Mörby m. fl., vari hemställts att riksdagen, med godkännande i övrigt av det i Kungl. Maj:ts proposition nr 326 framställda förslaget till kungörelse med allmänna grunder för dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst, beslutar, att §§ 2 och 3 i berörda kungörelse skola erhålla följande lydelse:

§ 2.

Dyrtidstillägget utgår, i enlighet med vad i §§ 3 och 4 närmare stadgas, i visst förhållande till ett grundtal, som av Kungl. Maj:t fastställs.

Grundtalet bestämmes sålunda, att sedan, med ledning av genom socialstyrelsens försorg verkställda beräkningar rörande den efter ingången av augusti månad 1914 inträdda ökningen i levnadskostnader, av Kungl. Maj:t fastställts det tal, som skall anses motsvara levnadskostnadsökningen, nämnda tal minskas med 6, därest talet är jämnt, men eljest med 5.

Allt efter som inträffade förändringar i levnadskostnadernas allmänna läge därtill giva anledning, fastställer Kungl. Maj:t, med ledning av de av socialstyrelsens senast verkställda beräkningar rörande ökningen i levnadskostnader, nytt grundtal att äga tillämpning från och med den månad, under vilken Kungl. Maj:ts beslut kungjorts, till den månad, under vilken Kungl. Maj:t må komma att på grund av ånyo inträdd förändring fastställa annat grundtal.

Närmare föreskrifter angående de beräkningar rörande ökningen av levnadskostnader, som skola av socialstyrelsen verkställas, meddelas av Kungl. Maj:t.

§ 3.

Där annorlunda icke är i § 4 av denna kungörelse eller eljest i särskild ordning stadgat, utgår dyrtidstillägget, räknat efter den för månad uppburna avlöningen, på följande sätt.

Å avlöningsförmåner, som icke överstiga 85 kronor i månaden, utgår dyrtidstillägget efter ett procenttal, som motsvarar grundtalet.

Överstiger avlöningen 85 kronor men icke 1,250 kronor i månaden, utgår dyrtidstillägg för den del därav, som utgör 85 kronor, på sätt nyss är sagt, samt för den del, som överstiger 85 kronor, efter ett procenttal lika med femtiofem hundradelar av grundtalet, dock att beträffande befattningshavare, vilken vid början av det kalenderkvartal, som omfattar den månad dyrtidstillägget avser, på grund av försörjningsplikt underhållit barn, som icke uppnått 16 års ålder, den del av månadsavlöningen, för vilken dyrtidstillägget utgår efter ett procenttal motsvarande grundtalet, ökas med 15 kronor för varje dylikt barn. Förhöjning i dyrtidstillägget på grund av försörjningsplikt må icke beräknas för barn, som i egenskap av befattningshavare eller pensionär är berättigat till dyrtidstillägg av statsmedel, och må för barn, vars föräldrar båda åtnjuta dyrtidstillägg enligt denna kungörelse, nu nämnd förhöjning utgå endast till den av föräldrarna, som åtnjuter den högsta avlöningen, eller, om avlöningarna äro lika, till fadern. Gift kvinnlig befattningshavare, vilkens man icke såsom befattningshavare i statens tjänst eller innehavare av lärarbefattning vid annan läroanstalt än statens är berättigad till dyrtidstillägg av statsmedel, äger tillgodonjuta dyrtidstillägg för barn endast om mannen är på grund av bristande arbetsförmåga väsentligt urståndsatt att bidra till familjens underhåll.

Därest vid beräkningen av det procenttal, som skall motsvara femtiofem hundradelar av grundtalet, brutet tal uppstår, skall procenttalet jämnas till närmast lägre hela tal.

Uppgår avlöningen till mer än 1,250 kronor i månaden, utgår å den del, som överstiger nämnda belopp, icke dyrtidstillägg.

Dyrtidstillägg utgår ej å i avlöningen ingående öretal, som överstiger fullt krontal.

3) Nr 316 i andra kammaren av herr *Hage m. fl.*, vari hemställts, att riksdagen måtte med anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 326 antaga nedanstående

Förslag

till

kungörelse med allmänna grunder för dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst.

§ 1.

Lika med Kungl. Maj:ts förslag.

§ 2.

Dyrtidstillägget utgår — — — nämnda tal minskas med 6, därest talet är jämnt, men eljest med 5.

Allt efter som — — — av Kungl. Maj:t.

§ 3.

Där annorlunda icke är — — — på följande sätt.

Å avlöningsförmån som icke överstiger 85 kronor i månaden utgår dyrtidstillägget efter ett procenttal, som motsvarar grundtalet.

Överstiger avlöningen 85 kronor men icke 1,250 kronor i månaden, utgår dyrtidstillägg för den del därav, som utgör 85 kronor, på sätt nyss är sagt, samt för den del, som överstiger 85 kronor, efter ett procenttal lika med femtiofem hundradelar av grundtalet, dock att beträffande befattningshavare, vilken vid början av det kalenderkvartal, som omfattar den månad dyrtidstillägget avser, på grund av försörjningsplikt underhållit barn, som icke uppnått 16 års ålder, den del av månadsavlöningen, för vilken dyrtidstillägget utgår efter ett procenttal motsvarande grundtalet, ökas med 15 kronor för varje dylikt barn. Förhöjning i dyrtidstillägget på grund av försörjningsplikt må icke beräknas för barn, som i egenskap av befattningshavare eller pensionär är berättigad till dyrtidstillägg av statsmedel, och må för barn, vars föräldrar båda åtnjuta dyrtidstillägg enligt denna kungörelse, nu nämnd förhöjning utgå endast till den av föräldrarna, som åtnjuter den högsta avlöningen, eller, om avlöningarna äro lika, till fadern. Därest vid beräkningen av det procenttal, som skall motsvara femtiofem hundradelar av grundtalet, brutet tal uppstår, skall procenttalet jämnas till närmast lägre hela tal.

Uppgår avlöningen till mer än 1,250 kronor i månaden, utgår å den del, som överstiger nämnda belopp, icke dyrtidstillägg.

Dyrtidstillägg utgår ej — — — fullt krontal.

§§ 4—8.

Lika med Kungl. Maj:ts förslag.

§ 9.

Till innehavare av sådan befattning i statens tjänst, för vilken avlöningen icke till siffran bestämts av Konung och riksdag eller av Kungl. Maj:t och ej heller utgår efter av riksdagen prövade grunder, skall den myndighet, som äger bestämma avlöningen, lämna dyrtidstillägg, därest och i den mån myndigheten med hänsyn till efter in-

gången av augusti månad 1914 till följd av ökningen i levnadskostnader beviljad avlöningsförhöjning anser sådant av omständigheterna påkallat, därvid de i §§ 1—4 meddelade bestämmelserna skola äga motsvarande tillämpning med iakttagande tillika, att till sådana icke ordinarie befattningshavare, som för sitt arbete i statens tjänst åtnjuta så kallade gratifikation eller flitpenningar, dyrtidstillägg må utgå med högst hälften av vad dyrtidstillägg å dem tilldelade belopp enligt berörda bestämmelser skolat utgöra.

§§ 10—15.

Lika med Kungl. Maj:ts förslag.

Denna kungörelse träder i kraft — — — vid domänverket (nr 637) upphöra att gälla.

samt

4) Nr 317 i andra kammaren av herr *Hallén*, vari hemställt, att riksdagen må i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 326 med förslag till kungörelse med allmänna grunder för dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst besluta, att § 3 i förslaget må ändras därhän, att kvinnlig befattningshavare, som icke är familjeförsörjare, må likställas med manlig befattningshavare med en familjemedlem.

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för de gjorda framställningarna hänvisas till motionerna.

Statsutskottet har i utlåtande nr 205 i anledning av förevarande proposition och motioner avgivit förslag angående allmänna grunder för dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst med undantag dock bland annat i vad angår de under jordbruksdepartementet hörande befattningshavare.

Utskottet.

Med anslutning beträffande under jordbruksdepartementet hörande befattningshavare i statens tjänst i tillämpliga delar till vad statsutskottet i sitt berörda utlåtande anfört och hemställt, får jordbruksutskottet hemställa,

att riksdagen må i anledning av Kungl. Maj:ts förevarande proposition och med avslag å ovanberörda i ämnet väckta motioner i vad de hänvisats till jordbruksutskottet godkänna det vid statsutskottets ovanberörda utlåtande nr 205 fogade förslag till kungörelse med allmänna grunder för dyrtidstillägg åt befattnings-

havare i statens tjänst, att i tillämpliga delar gälla jämväl under jordbruksdepartementet hörande befattningshavare.

Stockholm den 8 juni 1921.

På jordbruksutskottets vägnar:

RAOUL HAMILTON.

Vid detta ärendes slutbehandling hava närvarit:
från första kammaren: herrar *Träff, Ingeström, Elisson, Lindskog, Dalberg* och *Sederholm* samt
från andra kammaren: herrar greve *Hamilton, Öberg, Johansson* i Uppmälby, *Olsson* i Broberg, *Andersson* i Grimbo, *Flognfält, Igel* och *Ericsson* i Arboga.
